

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK *

Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:
za celo leto K 40.—
za pol leta K 20.—
za četrt leta K 10.—
za 1 mesec K 3.50
Za Ljubljano mesečno 3 K
Uredništvo in uprava
Kopitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon št. 50.

Boji med italijanskim in francoskim vojaštvom na Reki.

Italijani napadejo francoske vojake in častnike.

LDU Reka, 3. julija. Včeraj popoldne ob petih je imel reški bataljon »Sursum corda« svoj sestanek. Okoli osmih zvečer so začeli italijanski voaki, ki so se jim pridružili reški postopači, napadati neoborožene francoske vojake. V tej borbi

so sodelovali v prvem redu italijanski vojaki pehote in mornarice. Medzavezniška policija ni mogla poedincev obraniti pred napadi. Boji so trpeli čez tri ure. Napadli so brez razlike francoske vojake in častnike.

Italijanska druhal opustošila narodno čitalnico.

Po 9. zvečer se je navalila italijanska druhal na narodno čitalnico na Reki, vdrla v notranje prostore, razbila okna, raznesla opravo in zmetala stole, slike in ogledala skozi okna na ulico,

kjer so italijanski vojaki z ostalo publiko plenili. Ko je bilo že vse demolirano, je prišlo italijansko vojaštvo, ki je blokiralo ulice in trge. Blokirani so bili tudi susaški most.

20 francoskih vojakov ranjenih.

Kakor se danes govori, je bilo ranjenih okoli 20 francoskih vojakov, nekaj med njimi težko.

Govori se celo, da so bili štirje smrtni slučaji. Tudi na italijanski strani so bile izgube.

Kdo je povzročil napade?

Kakor se vidi, je te napade aranžirala neka zveza italijanskega vojaštva in reške pocestne otročadi, ker drugače ni mogoče tolmačiti, da je mogla ta druhal vdreti v narodno čitalnico že po

deveti. ko je zasedlo ulice in trge italijansko vojaštvo. Vsa jeza je bila naperjena v prvi vrsti proti Francozom, nato pa proti narodni čitalnici kjer so se nahajali nekateri francoski častniki.

Neresnična italijanska poročila.

Italijanski časniki, med njimi »Popolo«, pri-
našajo o teh dogodkih povsem neresnične vesti. Vsa italijanska javnost stoji pod vtisom zadnje izjave Sembenellija in dopisnika tržaškega lista »L' Era nuova« Druskovicha, ki pozivlja reške italijanaše, da napravijo sami svojo dolžnost, ker tega noče storiti mirovna konferenca.

Razen teh napadov so se vršili tudi napadi po postranskih ulicah. Posebno besno je napadala

»Punteria marina« (pomorska pehota), ki je oborožena s palicami, vodila množico v boj. Napadeni so bili tudi nekateri Jugoslovani v Veliki in Centralni kavarni. Drhal je razbila okna po nekaterih zasebnih hišah in tudi na Prvi Hrvatski štedionici. Vse te napade so povzročili tisti življi, ki so pred meseci mdni zahtevali od medzavezniškega po-
veljništva, naj se francoske in angleške čete umaknejo z Reke.

Proslava miru na Angleškem.

LDU Milan, 4. julija. (Brezžično.) Iz Londona
javljajo: Bonar Law je izjavil v angleški spodnji zbornici, da namerava angleška vlada uradno proslaviti sklep miru dne 19. julija. Pri teh sloves-

nostih, ki jih bodo priredili v Londonu, bodo sodelovale armada, mornarica in letalske čete. Povabil nameravajo tudi amerikanske čete, ki so pred kratkim prišle v London.

Turške priprave proti Grkom.

LDU Kopenhagen, 2. julija. (ČTU.) »Ti-
mes« poročajo: Turki ojačujejo svoje čete v Mali Aziji in se oborožujejo za odločilni su-
nek proti Grkom, Aidin (južnovzhodno Smir-

ne) pade najbrže v kratkem pod turško ob-
last. Grška armada nujno zahteva, da se ji pošljejo izdatna ojačenja.

Turški delegati zapuste Pariz.

LDU Saint Germain, 2. julija. (ČTU.)
Turška mirovna delegacija bo Francijo zapu-
stila v soboto in se z orientnim ekspresnim

vlakom preko Švice, Italije in Jugoslavije vr-
nila v domovino.

Boji na Ruskem.

LDU Milan, 4. julija. (Brezžično.) Iz Kenja ob
finski obali jugovzhodno od Torneje poročajo pre-
ko Londona: Angleški hidroplani so uspešno ob-
streljevali sovražne postojanke ter znatno po-
škodovali razne vojaške naprave. Uničili so tudi
sovražni povez

LDU Milan, 4. julija. (Brezžično.) V London je
dospela vest iz Novorossijska, da je armada gene-
rala Donikina zavzela mesto Harkov, pri čemer
je razen 1000 ujetnikov padla v njene roke neiz-
merna množina vojnega materijala.

Zastopnik Kolčakove vlade pri svetu petorice.

LDU St. Germain, 2. julija. (ČTU.) Za-
stopnik Kolčakove vlade je bil sprejet po sve-
tu petorice, da ji pojasni svoje naziranje gle-
de Besarabije. Zgodilo se je že večkrat, da je
mirovna konferenca stopila v zvezo z odpo-
slanci protiboljševiške ruske vlade.

Sprava med Čehi in Nemci?

LDU. Praga, 3. julija. (ČTU.) Razbirajoč
o članku socialnega demokrata Seligerja v
tepliški »Freiheit«, kjer piše, da morajo
Nemci skušati sprijazniti se z danimi razme-
rami in vsekakor ustvariti s Čehi modus vi-
vendi, izjavlja »Pravo Lidu«: Ker se pri
Nemcih pripravlja izprememba politične fron-
te, je naša dolžnost, da to stremljenje koli-
kor mogoče podpiramo.

Cehi dobe umetnine nazaj.

LDU. Praga, 3. julija. (ČTU.) Pariški do-
pisnik »Narodne Politike« poroča, da se vrne-
jo čehoslovaški republikli z Dunaja vse umet-
nine.

Volna za Češko.

LDU. Praga, 3. julija. (ČTU.) Ob ude-
ležbi prizadetih tekstilnih krogov so se v po-
slednjih dneh v trgovinskem ministrstvu vrši-
la posvetovanja o uvažanju španske volne.
Za sedaj je poskrbljeno, da dobiva čehoslo-
vaška republika volno iz danskega ozemlja.

Dunajski komunisti se iz- treznili.

LDU. Berlin, 2. julija. (ČTU.) »Freiheit«
piše: Dne 15. junija izjalovljena vstaja je mo-
rala dunajske komuniste iztrezniti, ker morajo
upoštevati, da določa taktiko avstrijskega de-
lavstva razvoj evropske revolucije. Avstrijski
proletariat je najrevnejši in ne more v na-
sprotju z razrednimi sodrugi ostalega sveta
delati revolucije na lastno pest.

Izseljevanje z Dunaja.

LDU Dunaj, 3. julija. (ČTU.) Kakor je
statistično dognano, odpotuje s poslaniškimi
vlaki mesečno 5 do 600 rodbin z Dunaja, ki
se preseljujejo v nove narodnostne države.

Zasega zlatega denarja in vrednostnih papirjev v Nemški Avstriji.

LDU. Dunaj, 3. julija. (ČTU.) V včeraj-
šnji seji narodne skupščine so obravnavali
predlog, naj se zavaruje kredit za inozemska
živila in surovine na ta način, da se poseže
po privatni imovini v zlatem denarju in v ino-
zemskih vrednostnih papirjih ter da se za

slavi gozdno posest in izvoz lesa. Nadalje je bil predložen načrt, po katerem naj se izpremeni eksportna akademija v visoko šolo za svetovno trgovstvo. Vlada je pooblaščenca, izdati za dve milijardi novih bankovcev.

Bivši cesar Karel obolel.

LDU. Dunaj, 2. julija. (ČTU.) Po poročilih, ki prihajajo iz Zeneve, je bivši cesar Karel resno obolel.

Izseljevanje židov iz Poljske v Ameriko.

LDU. Dunaj, 3. julija. (ČTU.) Poljski časopisi poročajo, da je v poslednji dobi zaprosilo mnogo židov iz Varšave in zapadne Galicije za dovoljenje potovati v Ameriko.

Proti grozodejstvu na Ogrskem.

LDU. Dunaj, 3. julija. (ČTU.) »Neues Wiener Tagblatt« doznava iz poučenih krogov, da je načelnik ententne misije podpolkovnik Romanelli zopet poslal Beli Kunu noto. Noto navaja dejstvo, da je Szamuely navidezno odpravil krvave sodbe v Budimpešti, da pa dopušča, da tem stašneje divjajo v provinci. Romanelli zahteva odpravo takojšenega revolucionarnega sestava in izjavlja, da so narodni poverjeniki osebno odgovorni za vsako bodočo krutost. Bela Kun je že odgovoril in obeta, da se bodo omenjena dejstva preiskala v svrhu poznejšega postopanja. Omembe vredni je intervju, ki ga je imel Kun pred kratkim z angleškim časnikarjem. Kun mu je odkritosrčno priznal, da je doslej izdal v inozemstvu 4 milijarde za propagandne smotre. Smehljaje se je pripomnil, da je 60 odstotkov tega denarja zgrešilo pravo pot.

Slavka železničarjev v Nemčiji.

LDU. Nauen, 3. julija. (Brezlično.) Preko 10.000 železničarjev je imelo v sredo popoldne v Frankobrodu ob Menu shod, na katerem so sklenili, da stopijo v četrtek jutraj ob 6. uri v stavko, ki pa se ima za enkrat pojaviti le s pasivno resistenco. Zastopniki železniških uradnikov čijih zveza je izdala letak proti štrajku, je svarila pred prenapljenimi koraki. S tem pa nima nikakor biti preudicirano, dali naj se železniški uradniki vseeno kasneje priključijo stavki.

Iz Rumunije.

LDU. Bukarešta, 3. julija. (RDU. Dacia.) Številna albanska kolonija v Bukarešti je priredila včeraj izredno zborovanje, na katerem je bilo prečitano pismo, ki se pošlje na mirovno konferenco v Pariz. V tem pismu protestirajo Albanci proti vmešavanju tujcev v albanske notranje stvari.

LDU. Bukarešta, 3. julija. (RDU. Dacia.) Socialno-demokratska stranka je imela včeraj popoldne občni zbor, kjer so se predstavili novi socialistični kandidati. Občni zbor se danes nadaljuje.

Italijanska oklopnica v Ameriki

LDU. Milan, 4. julija. (Brezlično.) Kakor poroča »Il Popolo Romano«, bo italijanska oklopnica »Cavour« v kratkem nastopila daljše potovanje v pristanišča Severne Amerike, kjer bo izvrševala zelo važno misijo. Obiskala bo vsa severno-ameriška obmorska mesta, kjer so močne italijanske kolonije.

Iz pokrajine.

k Umrl je na Mlinem na Bledu gojenec zavoda sv. Stanislava Valentin Soklič, ki je letos končal gimnazijo in maturiral z odliko. Bil je vesten gojenec, miren, blag značaj. Pri vojakihi si je nakopal v pljuča kal bolezni, ki ga ni več pustila. Umrl je 2. julija. Pogreb bo 4. julija ob 5. popoldne. R. i. p.

k Imenovanja v finančni službi. Finančni minister je imenoval finančne tajnike: dr. K. Novotnyja, dr. Ljudevita Brenceta, Emila Kandareta in Ivana Ditzja za finančne svetnike v VII. činovnem razredu; finančna komisarija: dr. Roberta Eržena in dr. Ljudevita Valjavca za finančna tajnika v VIII. čin. razredu; fin. konceptiste Josipa Sattlerja, Konrada Šmida, dr. Roberta Tomšiča, dr. Ljudevita Ladiho in dr. Bogomila Pavliča za finančne komisarije v IX. čin. razredu; za provizorične konceptiste v X. čin. razredu pa finančne konceptne praktikante: Ivana Volčiča, dr. Avgusta Pavletiča, dr. Frana Stegenška in dr. Antona Mateliča.

k Višji šolski svet v Ljubljani opozarja tem potom učiteljstvo na cvetlični dan, ki se vrši dne 6. julija na iniciativno poverjeništvu za socialno skrb v korist vojnim pohabljenecem ter vdovam in sirotam v vojni padlih svojcev, s pozivom, naj uspešno s šolsko mladino vred sodeluje pri tej človekoljubni prireditvi. — Predsednik: Prof. Fr. Vadnjal, l. r.

k Šolska mladina na Boh. Bistrici je priredila na sv. Petra in Pavla dan pod vodstvom za vse dobro tako vnete učiteljice gđč. Zemljanove prav lepo uspelo veselico. Otroci so zapeli par pesmic, nato pa izvrstno predstavljali enodejanko »Zaprta laž« od dr. Pavlice in dvodejanko »Občinski mošje iz Devete vasi« od Engelberta Gangla. Čisti dobiček je poveljen in zato bo šolska knjižnica pridobila precej novih knjig.

k Iz Savinjske doline se nam poroča, da se za časa vojske obče znana denuncijanka in velika nasprotnica jugoslovanskega gibanja Tončka Beck, sestra nekdanjega avstrijskega ministrskega predsednika na vse načine prizadeva, da bi dobila dovoljenje, da se zopet naseli na posestvu na Plevni. Namen je jasen! Gospodična si želi nazaj med Jugoslovane, proti katerim je pred nekaj meseci še s tako vneto agitirala, da se nekoliko opomore od stradanja v Nemški Avstriji. Ker pa mi zavedni Jugoslovani v Savinjski dolini ne verujemo, da bi gospodična Tončka Beckova v tem kratkem času zgubila tudi vse sovraštvo proti nam Jugoslovanom, zato opozarjamo pristojne oblasti, da takih oseb ne puščajo k nam, temveč jih puste tam, kamor po svojem sreju in delovanju spadajo.

k Narodna Čitalnica v Velikovecu. — Na Vidov dan je bil ustanovni občni zbor Narodne Čitalnice s sedežem v Velikovecu. Na ta zgodovinski dan se je zbralo ob 18. uri za Velikovec dovolj občinstva vseh slojev. V okrasno okrašeni dvorani, ki jo je okrasila učiteljica gđč. Modičeva, je otvoril zborovanje predsednik pripravljalnega odbora strok. učitelj g. J. Magerl, kateremu gre največje zasluge, da se je tako brzo ustanovila Narodna Čitalnica, in pozdravil navzoče ter se zahvalil za njihovo udeležbo. Povdarjal je, da ravno sedanji čas zahteva od nas, da se ravnamo po izreku »ne le kar velevala mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan«, saj nismo bili poslani sem, da vršimo le svoje stanovske dolžnosti, ampak zlasti še zato, da privedemo v naročje domovini one izgubljene duše, ki so se vsled nemškega terorizma odtujile svojemu rodu. Omenjal je, da mora biti naloga Narodne Čitalnice vzbujati in krepiti narodno in državljansko za-

vest ter spremeniti »nemški Völkermarkt« v »slovenski Velikovec«. Po prečitanih pravilih se je izvolil prvi odbor nove Čitalnice, ki je obljubil, da pojde takoj na delo. Še tisti večer je Narodna Čitalnica v Velikovecu priredila prvi zabavni večer, ki ga je počastil s svojo navzočnostjo g. general Maister s svojim častniškim zborom. Ob govorih, prepevanju narodnih in domoljubnih pesmi ter sviranju glasovirja in violini nam je čas kaj hitro potekal. Na predlog g. kanonika Kotnika se je za »novo rojeno dete« nabralo čez 300 K — H. P.

k Glasbeno društvo v Zagorju ob Savi vabi v soboto, dne 5. julija 1919. v dvorani Sokolskega doma na koncert, ki ga priredita virtuozi na klavirju gospod Ličar, ter koncertna pevka gđč. Jelica Sadarjeva. Začetek ob 8. uri zvečer. Predprodaja vstopnic v prodajalni gosp. Uršiča. Društvo pričakuje z ozirom na to, da počastita kraj naša odlična glasbena umetnika, prvi naš najožji rojak iz Trbovelj, druga iz Ljubljane, kar najbolj častne udeležbe od strani domačega in sosednega občinstva.

k Toča. V četrtek okoli 11. ure popoldne je prihrumela nad ljubljansko polje huda nevihta. Med gromom in viharjem se je vsula gosta toča, ki je deloma pobelila polje. Škoda po poljih je velika. Zelo so prizadete vasi: St. Vid, Vižmarje in Medno. — Vreme je letos sploh zelo neprijetno. Kakor smo pred tedni hrepneli po dežju, tako želimo sedaj solnca za spravljanje sena. Velike množine sena gnijó po senošetih, ker ga vsled vednega neurja ni mogoče spraviti. Bog daj skoraj bolj-ših časov!

k P. n. občinstvu. Jadranska hotelska in kopališka delniška družba Sušak-Reka, prvo in največje jugoslovansko podjetje te vrste je ustanovila po celem Primorju svoje hotele in kopališča kakor: »Jadran« Sušak-Reka, hotel pension in veliko morsko kopališče. — »Jadran« v Bakru, hotel pension in morsko kopališče. — »Miramare« Cirkvenica palace-hotel. — »San Marino« Novi Vinodol, hotel pension. — Naprave so prvovrstne in opremljene z vsem modernim komfortom. Razun tega so pa tudi zgoraj imenovana kopališča edina, ki pridejo sedaj v naši državi kot morska kopališča v poštev. Sedaj, ko je nastalo v teh krajih stalno in lepo vreme priporočamo jih toplo p. n. občinstvu kot zdravilišča in letovišča. Nadaljnja pojasnila daje: Jadranska banka, podružnica, Ljubljana ter Ljubljanska kreditna banka.

k Poziv vsem industrijcem, obrtnikom in trgovcem. V kratkem se bo sklenila med Centralno upravo za trgovski promet z inozemstvom v Beogradu in Nemčijo kompenzacijska pogodba, kakoršne so se do sedaj sklenile z Nemško Avstrijo in Čehoslovasko. Pozivljajo se vsi, ki si žele nabaviti kakršnokoli blago iz Nemčije, ali pa ga izvoziti v Nemčijo, da sporoče podružnici Centralne uprave v Ljubljani približno vrednost in vrsto blaga ter po možnosti tudi dobavitelje, odnosno prejemnike blaga, ki bi prišli v poštev za blago, ki bi se izvozilo. V interesu posameznih industrijskih in obrtniških slojev je, da prijaviyo nemudoma vse svoje potrebščine.

Iz Ljubljane.

1 Na Rožnik v nedeljo! Cerkvica na Rožniku praznuje v nedeljo, 6. julija, svoj najlepši dan: popoldne ob 9. uri z govorom in slovesno sv. mašo; popoldne ob 5. uri pa s petimi litanijami. Ljubitelji Rožnika, njegovega krasa, ljubke cerkvice in njene varhine, pridite!

1 Odvetniški izpit je napravil s prav dobrim uspehom dne 30. junija pri višje-dež.

sodišču v Ljubljani odv. kand. dr. Ivo Česnik, sedaj v vojaški službi pri vojaškem sodišču v Ljubljani.

I Ljudski oder. V soboto, 5. julija, ob 8. uri zvečer se vrši v Ljudskem domu sestanek vseh članov in članic Ljudskega odra. Prosimo točno in polnoštevilne udeležbe, ker je zadeva važna in nujna. Člani odbora naj se zbero k izredni seji že ob pol 8. uri zvečer.

Odbor.

I Postiljon iz Lonjumeau. Ta stara melodijozna komična opera, ki jo je zložil nam skoraj neznan komponist Charles Adolf Adam kot prvo med svojimi 23 operami. Opera je priručna po svoji navpičnosti, nekaj komičnih oseb v operi je zelo dobrih. Komičnega, pretirano ceremonijelnega markiza nam je podal Jurij Truhovčič v svoji igri dokaj dovršeno; isto smemo trditi tudi o Rumplu, ki je nastopil kot kovač, neroden tekmeč postiljonov pri Lenskah in v slavi. Glavni vloge Drvota in Rihterjeve nas ste v glavnem zadovoljili v petju kakor tudi v igri; posebno lepi so bili prizori 1. dejanja in posamezni dueti in pesmi, kakor: »Sedaj sva združena« in »Ob uri rane zarje...« Simpatična je bila Korenina kot hišna.

I Slovenski naglas v naši operi. Če bi bilo gledališče samo zabavišče, bi se človek resnično zabaval. Ko pa smo prepričani, da ima gledališče važen vpliv tudi na naš jezik, ker nam ga oznanja v živi besedi, se ne moremo sprijazniti z naglasom, kot smo ga slišali pri Drvoti v »Postiljonu«. Radi onih par besed, ki jih govori med tekstom opere, se ni porudil, da bi se jih pošteno naučil in naglašal tako kot gre. V njegovem govoru se itak močno pozna, da mu je duh slovenščine tuj; v petju se to zabriše, v govoru se ne more. No, to bi že odpustili, da bi le ne bilo preveč naravnost v obraz bijočih »prijatelj«, »kolegic« in drugih besed, za katere niti nimamo naglasnih znakov. Našteli bi jih lahko dolgo vrsto. Take debele pogrške — in to so brez dvoma pogrške — bi se dali z malim trudom odpraviti, da ostanemo prijatelji.

I Podaljšanje policijske ure za kavarne. Od danes 4. julija 1919 naprej se podaljša policijska ura za kavarne do 24. ure; za gostilne ostanejo dosedanj predpisi v veljavi.

I Zakaj je to dobro? Pred ljubljanskim porotnim sodiščem se je v četrtek zagovarjalo 5 mladostnih fantov zaradi znane tatvine pri Ivanu Oblaku na Vrhniki. Naj ima človek mnenje o teh fantih kakršno hoče — dva od njih sta bila oproščena, 3 obsojeni — toliko je gotovo, da fantje niso bili obtoženi nobene hudodelstva, iz katerega bi se dalo sklepati na silovitost. Kljub temu so bili zastraženi kakor največji hudodelci. Za hrbtnost petih mladostnih fantov so sedeli 4 s pištolami in bajoneti oboroženi pazniki, pripeljali so jih pa v sodno dvorano z verigami uklenjene po dva in dva. Občinstvo se je nad tem zgražalo. Ali se s takimi stvarmi ne ubija zadnji čut časti in dostojnosti in čut človečanstva ne samo v obtoženih, nego tudi pri občinstvu? Ali nam mora še vedno gledati izza vsakega uradnega dejanja stari dvoglavi orel, kakor je rekel nek zagovornik?

I Št. Vid-Ljubljana. V št. Vidu se je osnovalo podjetje za redni osebni promet med št. Vidom in Ljubljano. Začasno je določen voz z 12 sedeži in pričeni v nedeljo 6. t. m. popoldne bo vozil od Cebavove gostilne iz št. Vida ob pol 7., pol 9., pol 11. uri dopoldne in ob 2., 4., in 6. uri popoldne do Figovca. Od tam nazaj ob pol 8., pol 10., pol 12. uri dopoldne in ob 3., 5. in 7. uri popoldne. Cena na eno stran je določena 2 K za osebo. Ker ima podjetje pred vsem namen pospeševati itak živahen osebni promet mesta z okolico, bo dobrodošel prispevek k rešitvi stanovanjskega vprašanja, zlasti pa ugodna prilika za izletnike na Šmarno goru.

I Zagoneten napis. Na zadnjem cvetličnem dnevu so ponujali med drugim tudi male plakete z vtisnjeno podobo regenta Aleksandra. To je vse prav in v redu. Zanimiv je pa napis, ki je bil vtisnjen okrog podobe v cerilici, ki se glasi takele:

»Alekseiser regent S. H. S«. Bodoči raziskovalci izkopljeni iz današnje dobe si bodo pač belili glave, kaj pomeni ta zagonetni napis in bodo mnenja, da je bil poleg regenta Aleksandra kdaj še kak drug regent v Jugoslaviji; v tem mnenju jih niti podoba ne bo motila, ki ni bogve koliko podobna.

I Odbor za sprejem belgrajskih maturantov posluje vsak dan od 9. do 11. dop. in od 3. do 5. ure popoldne v fizikalni dvorani I. državne gimnazije II. nadstr. levo. Izletniki pridejo v Ljubljano 19. julija zvečer. Odbor.

I Nečloveško izkoriščanje. Nekatere tvrde izkoriščajo svoje osebe na skrajno nesramen način. Zahtevajo od svojih uslužbencev, zlasti od deklet 10, tudi 12 in več ur dela na dan in to, čujte za 100 do 150 kron na mesec. Kako naj te uboge žrtve človeku dostojno žive? Pa kaj jim to mar, da si le sami polnijo žepe in kopičijo premoženje, četudi na rovaš bednega in sestradanega služabništva. To je škandal, ki dostojne tvrde ni vreden in ako se temu ne naredi takoj konec, bomo prišli z imeni na dan, da bo občinstvo vedelo, s kom ima opraviti.

I Tatvina. Pri nekem aretirancu so se našli sledeči predmeti, kateri izhajajo najbrže od kake tatvine: 1. 1 srebrn novc izza vlade Marije Terezije leta 1774 v velikosti starega goldinarja, na eni strani dvoglavi avstrijski orel na drugi prekrižani butari (?) v vsakem od nastalih štirih polj ena krona. 2. srebrn tolar v velikosti 5 kronskega tolarja izza vlade Franca II. iz leta 1793, na eni strani glava Franca II. na drugi prav podoben ornament kakor pod 1., 3. Šmarna petica iz leta 1745, 4. Šmarna petica iz leta 1794 z glavo Franca II., 5. Srebrn tolar, na eni strani glava Frid. Avgusta, kralja Saksonskega, na drugi strani grb, okoli njega napis: »Zehn eine feine Mark 1811«, 6. približno enak tolar na eni strani z glavo Friderika II. Avgusta, kralja Saksonskega, na drugi strani grb, okoli njega napis: »Zehn eine feine Mark 1820«, 7. dvajsetica iz leta 1832, na eni strani glava Franca I. ces. avstrijskega na drugi z dvoglavi orlom, 8. 2kronski novc iz leta 1912, 9. 1kronski novc iz leta 1915, 10. ena možka srednja velika srebrna ura, remonter, en pokrov rimske številke, precej velike na belem pasu, okoli vsih kazalcev mal bel krog, med tem krogom in številkami ter ob zunanem robu številčnega pasa rumen pas, od kojih je notranji okrašen s cveticami. Na zadnji strani ure t. j. na pokrovu je urezan konj, ki dirja od leve na desno. Ura ima na notranji strani pokrova zaznamovano številko (katera se za sedaj ne imenuje), 11. 3 bankovci a 50 K, 13 bankovcev a 20 K, 1 bankovec a 10 K, 1 rdeč bankovec a 2 K, 1 višnjevi bankovec a 2 K, 2 bankovca a 1 K. Vsakdo, komur bi bilo o pogrešitvi ali tatvini teh predmetov kaj znanega, naj to javi najbližji orož. postaji, ali pa vojaškemu sodišču Ljubljana ad S 284-19.

I Čigave so race? Po Ljubljani je priplavalo več rac. Lastnik jih dobi v gostilni pri Rekarju na Fužinah.

Repertoir narodnega gledališča.

Opera.

Dne 4. julija, petek: »Zongler«. Abonma 3/69.

Dne 5. julija, sobota: »Postiljon iz Lonjumeau«. C 70.

Dne 6. julija, nedelja: »Prodana nevesta«. Izven abon. (slavnostna predstava, ki je bila odigrana 25 krat v tej sezoni).

Po svetu.

s Izdelovalec bomb. Pred par leti je živel v Newyorku mož, katerega bi bil vesel Allan Edgar Poe. Njegovo ime je bilo Henry Klotz ter je bil zaposlen pri Bureau of Highways. Vsi njegovi prijatelji in znanci so mu pripisovali najfinejšo vrsto značaja. Bil je miroluben človek, skoro boječ, ki ni rad iskal novih znancev in ki je vedno šel domov. Če je kdo mogel kaj očitati Klotzu, je bilo to, da se je preje premalo kot preveč zanimal za to, kar se je vršilo okrog njega. Bil je zadnji človek, o katerem bi mogel domnevati, da je pošiljalec bomb. Kljub temu pa je obstajala zabava H. Klotza v pošiljanju bomb. Ko je odhajal na svoj mirni dom, je odhajal tja, da napravi bombe ter jih pošlje nekaterikrat kakšni odlični osebi, še bolj pogosto pa navadnim ljudem, s katerimi se je slučajno sestal, ne da bi imel proti njim kako jezo ali sovraštvo. Umor je bilo njegovo razvedrilo ter mu ni bilo treba imeti kako posebno pritožbo proti osebam, katerim je poslal bombe.

s Srbski Sokoli v svečanem sprevodu atletov. Povodom otvoritve zavetišča Pershing poleg Pariza je prisostvovalo 50.000 gledalcev. V svečanem sprevodu atletov so defilirali tudi srbski Sokoli, ki jih je ljudstvo svečano pozdravljalo.

s Obleke iz vreč. Ker je veliko pomanjkanje in huda draginja dobre tkanine, so prišli francoski časopisi na misel, da se uvede v modo obleke iz vreč. Časopisi se sklicujejo na patriotizem, elegantnih Francozinj in jih prepričujejo, da se bo njih okusu gotovo posrečilo, da napravijo iz takega neprikladnega blaga kaj okusnega. A glavno je, da pride v modo, drugo pa bo šlo že samo od sebe. Francoska vlada ima v zalogi dovolj takega blaga, ki ga lahko da na razpolago. Blago je res zelo navadno, piše »Exelsior«, a naše Parižanke so prave čarovnice in pod njihovimi rokami bodo postale te vreče najelegantnejše obleke. Ne dvomimo o tem, da bomo kmalu videli elegantne domoljubke, ki imajo dovolj okusa in poguma, da potrde z delom te besede.

s Šale. Kmet zagleda v mestu večjo gručo ljudi ter vpraša v bližini stoječega postopača: »Kaj se je pa zgodilo?« — »Nekaj posebnega,« je dejal postopač. »Krava je znesla jajce!« — »A res?« je dejal kmet prijazno. »Iz tega jajca se bo zvalil tak osel, kakor ste vi.« — Gost: Saperment, to je pa posebna kapljica! Krčmar: A — vam ugaja? Gost: Saperment, to pa moram reči, jaz se na take stvari razumem. Krčmar: Tako? Če smem vprašati, ali morda kupčujete z vinom? Gost: Ne, ampak z jesihom. — V odlično restavracijo je prišel tujec, se dobro najedel in napil ter potem natakarku razodel, da ne more plačati. »Če ne plačate,« se je razljutil natakark, »vam slečem suknjo in hlače!« — »Nikar,« je ravno dušno rekel gost. »Tu imate polno odličnega občinstva, jaz pa nimam na sebi ne srajce, ne spodnjih hlače.« — Sodnik: Vi ste pač vse svoje dni občevali samo s slabimi ljudmi. Obsojenec: To je pa res! Od svojega dvanajstega leta občujem samo s policaji, orožniki, sodniki in jetniškimi pazniki.

s Mesto Tiensin. Hoditi krog Tiensina se pravi potovati. Izprehod enega popoldne iz domačih mestnih delov v angleško, francosko, italijansko in rusko naselbino, nam nudi isto senzacijo kot magično potovanje skozi Pekin, London, Pariz, Rim in Petrograd. Mlini na veter izven mesta pa na razenatega spominjajo na Holandsko. Tukaj se je skupina Amerikancev borila cel mesec proti navalu fanatičnih bokserjev. Od onega časa naprej je bilo domače mesto znano kot Čengli, to je mesto brez zidov, kajti tekom obleganja so bili po-

rušeni stari mestni zidovi. Tiensin pa je bil pozorišče še nadaljnjega slavnega obleganja. Taiping ustašev leta 1853. Pristaši Hung Tsina Tsuan, ki se je proglasal kristijanom ter se nastanil v Nunkinu kot »nebeški kralj«, so pričeli korakati proti Pekinu. Waterloo »dolgolasih ustašev« — tako so jih imenovali, ker niso hoteli splesti svojih las v kite ter tako označiti svojo zvestobo do Mandžu dinastije, — je prišel pri Tiensinu. Uspeh kampanje proti ustašem je bilo v prvi vrsti pripisovati junaškemu generalu Charles George Gordon in njegovi nezmagljivi armadi. Nek edikt poje slavo kitajskim generalom, »katere je česal veter in ki so se kopali v — dežju«. Eden teh generalov je dobil red peresa dvojne peteline. Domačim četam pri Tiensinu je poveljeval Sen Kolin-sin, mongolski general. Pokrajina krog Tiensina je bila znana pod imenom Čiču pod Hsia dinastijo, koje vladarji pred 4000 leti so imeli že dvorne astronome, ki so napovedovali vnaprej lunine in solne mrke. Za časa Ču dinastije je bilo imenovano mesto Ja-Ču. Tiensin sega nazaj najmanj do štirinajstega stoletja. Solna industrija v bližini Tiensina je zelo uspešna. Pred vojno se je produciralo na leto koro 20.000 ton soli.

Aprovizacija.

a špeh. Od 7. julija naprej se bode prodajal v Mühlesnovem skladišču na Dunajski cesti špeh po 18 K kilogram. Na vsako izkaznico se dobi pol kilograma špeha. — Določiti se sledeči red: za I. okraj dne 7. julija, za II. okraj dne 8. julija, za III. okraj dne 9. julija, za IV. okraj dne 10. julija, za V. okraj dne 11. julija, za VI. okraj dne 12. julija, za VII. okraj dne 14. julija, za VIII. okraj dne 15. julija, za IX. okraj dne 16. julija, za X. okraj dne 17. julija, vsakokrat od 8. do 11. ure in 2. do 5. ure popoldne.

a Oddaja jedilnega olja. Vnovčevalnici za živino in mast se je posrečilo dobiti s posredovanjem tukajšnjega odseka ministristva za prehrano nad 20 vagonov finega namiznega olja španske provinijence. To olje, ki dospe v najkrajšem času, se bo oddajalo izključno občinskim, industrijskim in železniškim aprovizacijam za neobvezno ceno približno K 24 za en kilogram, prevzeto v Ljubljani. Cene se razumejo Bto. za neto. Prekupcem in spekulantom se olje ne bo oddajalo, zato se morajo aprovizacije, oziroma od njih pooblaščenim reflektantje zavezati, da bodo olje delili le naravnost med konsumente. Tozadevna obvezna nepreklicljiva naročila naj se pošljejo najkasneje do 15. t. m. obenem s polovico kupnine Vnovčevalnici. Ostanek kupnine se bo plačal pri prevzemu. Oddajal se bo najmanj en sod v približni teži 200 kg. Dan oddaje se bo naročnikom pravočasno prijavil. Pripomnimo, da cene olja rastejo; aprovizacije naj torej v lastnem interesu te prilike ne zamudijo.

Prehlajenje, preprih in vlažno vreme nas ne prestrašijo več odkar uporabljamo Fellerjev »Elsa-fluid« kot vdrgalno sredstvo. Vdraganje z »Elsa-fluidom« oživi kroženje krvi. 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici pošljite za 24 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg štev. 245 (Hrvatsko). Čez stotisoč zahvalnih pisem in zdravniška priporočila. Fellerjevo odvajalno rabarbara »Elsa-kroglice«. 6 škatelj 12 kron. Omot in poštnina se računa posebej in najceneje. Kdor naroči več obenem, mnogo prihrani. (et)

Ubežnik.

Povest.

Špansko spisal Ferman Caballero. Prevel Al. P.

(Dalje.)

»Don Leopoldo, «je rekla drugo jutro Doña Escolastica, ki je bila kot vsaka ženska silno radovedna, in ni imela le dobro srce, ampak je tudi sočustvovala z mladim možem, »Don Leopoldo, ali še živi vaša mati?«

»Mati, oče, stara mati, tete, strici, bratje in sestre, bratranci, sestrične, nečaki in vnuki, « je odgovoril, »in dobro pazite, da se vam nekega dne ne nakoplje vse moje ljubo sorodstvo na glavo.«

»In je vaš gospod oče pri vojakihi?« je še dalje izpraševala Doña Escolastica.

»Da, sedaj je telesni stražnik očetu Odpočijse, na višje povelje generala Revmatizem.«

»Ce imate torej samo to, kar vam da ta gospod papa, potem pa kar vpišite svoj želodec v kompanijo lačnikov, « je rekel Don José, hoteč se pošaliti, za kar pa ni bil prav nič sposoben.

»On ima lastne, popolnoma privatne in neodvisne dohodke in mu ni treba prav nič skiliti po tujih denarnicah — namreč po državni plači iz davkov, ki izsesavajo deželo.«

»Kaj pa so pravzaprav Njegova milost?« je še nadalje izpraševala radovedna dama.

»Njegova milost sploh niso milost, ampak baron, grof, marquis.«

»Jejmena, marquis! Bog naj jih blagoslovi in jim da dolgo življenje!« je spoštljivo rekla Doña Escolastica in potem ponovila svojemu možu in svoji svakinji to veliko novico.

»Sveti Kajetan je bil tudi visokega stanu, « se je oglasila Doña Liberata; »sin grofa Gaspar Tineta. Čestitam.«

»Kaj je treba to čestitati?« je nepotrpežljivo vzkliknil Leopoldo, skočil kvišku in pričel peti takrat zelo priljubljeno pesem, spremljajoč svoje petje z vsemi mogočimi gestami:

»Tudi grofje in knezi so navadni ljudje.«

»Kaj pravi?« je vprašal Don José, ko ga je videl tako ognjevitega.

»Pravi, da so tudi grofje in knezi čisto navadni ljudje, « je odgovorila njegova žena.

»No, seveda ... pa je treba vsled tega postati tako divji?« je rekel Don José.

Medtem je prišel Leopoldo s svojo pesmico do refrena in je pel iz polnega grla:

»Na boj, na boj, meščani vi,
na plan, na boj na življenje in smrt!«

Don José je nepotrpežljivo zmajal z glavo. Leopoldo je nadaljeval:

»Smrt pogubonosnikom - tiranom ...!«

»In kdo je ta tiran?« je vprašal Don José.

»Oni - le Nero na steni, « je odgovoril Leopoldo in pokazal na packarijo, ki je predstavljala lepo postavo kralja Ferdinanda na konju.

»Mladi gospod, « se je oglasil Don José, »ne govorite tako o španskem kralju, ko se po poljih in mestih še kadi kri njegovih plemenitih pristašev, ki so padli zanj. To mora vsakemu pravemu Špancu pognati kri v obraz.«

»Vi ste pa prav pristen oboževalec knezov!« je srdito vzkliknil Leopoldo.

»In vi, kakor se mi dozdeva, popolnoma rdeč liberalci!« mu je odgovoril Don José.

»Kako si morete predrzniti, « je samozvestno zakričal Leopoldo, »mučeniku svete svobode zabrusiti kaj takega v obraz!«

»Kar ste sedaj izgovorili, je nekaj zelo neokusnega, mladi gospod.«

»Od vašega govorčenja pa kar kaplja

salomonska modrost; vi ste tepec ali pa norec!«

»Jaz sem še popolnoma pri zdravi pameti, mladi gospod. Od kdaj pa je ta vaša zaščitnica upornikov proglašena za svetnico? Sveti pomeni človeka, ki je svet, popolen in prost vsakega greha, in tako nazivamo v vsakem normalnem jeziku le božje stvari. Ali razumete? In tudi mučenik niste; kajti sveti cerkveni očetje pravijo: mučeništvo niso bolečine, ki jih trpimo, ampak razlog, vsled katerega jih trpimo! Ali razumete?«

»Joj, človek bi znorel!« je divje vzkliknil Leopoldo. »Vi ste norec, « je pristavil, bežeč iz sobe; »fanatik, omejen človek, bim ... bim ... bimbo!«

»Krasno!« je rekel Don José, ko je izginil njegov nasprotnik. »Kaj mi pravi fanté, da sem predrzen človek, ker sem kraljev pristaš, on se mora pa potikati okoli in bežati in se skrivati, in zakaj? Ker ni njegov pristaš! Ali je že videl kdo tako nesramnega človeka! Tak fanté naj se pobere kamor hoče!«

»Ubožec!« se je oglasila Doña Liberata; »pusti ga, José, ne odgovarjaj mu; padel je, globoko je padel, in takim ljudem ne smemo tako osorno povedati resnice kot drugim.«

»Ali sem mu jo mogoče res prav iz srca povedal — ali vsaj približno? Saj sem mu samo odgovarjal na njegovo besedičenje; e, če bi mu hotel povedati svoje mnenje, bi mi ravnotako tekel jezik kot takemu - le liberalčku, čeprav ne znam tako kričati kot ti ljudje.«

»Oh Pepe, pomisli vendar, « je omenila njegova žena, »da je grofovsko rodovino!«

»In če bi bil sam knez! S kakšno pravico mi pa sme reči, če smem najpokornejše vprašati, tepec in norec ali osel — da še celo bimbo?« jo je zavrnil soprog.

»Čuj, Pepe, kaj pa to pravzaprav pomeni?«

»Kaj vem! A mislim, da bo najbrže pomenilo kakega sirovega, grobega človeka iz starih časov. Vrag vzemi vse te moderne ljudi! ... Tepci soli«

Leopoldo se je pričel seveda že čez nekaj dani strašno dolgočasiti. Bil je tako slabe volje in tako nepotrpežljiv, da nam je skoraj nemogoče opisati vse prepire med njim in grajskimi miroljubnimi prebivalci, ki so bili zdaj žrtve njegove prešernosti, zdaj so zopet trpeli vsled njegove nepotrpežljivosti, slabe volje ali pa njegovega prevzetnega obnašanja.

Ker pa ni bil Leopoldo vkljub svojemu ostremu, objestnemu govorjenju prav nič zloben in ker ni imelo njegovo drzno zaničevanje nič zaničljivega na sebi; ker je prišla iz vsega plevla na dan le njegova mladost, njegova živahnost, pristno dobro jedro njegove narave, in ker so tvorili njegovo okolico sami dobri ljudje, se niso ne-le zanimali zanj, ampak so ga še celo resnično vzljubili.

In tako se je zgodilo, da ni bil še nikdar preganjan človek tako varen v svojem skrivališču, kot ravno on med nasprotniki svojih idej, katerim je poleg tega še dan za dnem grenil življenje z ugovarjanjem, zasmehovanjem in zbadanjem.

(Dolje.)

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cenčič.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.